TERMENII CROMATICI 'ALB' ŞI 'NEGRU' ÎN LIMBILE ROMÂNĂ ŞI ARABĂ: ANALIZĂ CONTRASTIVĂ

ALINA-GEORGIANA FOCŞINEANU
Universitatea din Bucureşti

1. Introducere. Aspecte metodologice

Obiectul lucrării noastre este constituit de identificarea, inventarierea şi cercetarea contrastivă a conotaţiilor termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă, în contextul mai larg al analizei sociolingvistice şi stilistice.

În elaborarea lucrării noastre am avut în vedere două etape:

(a) Identificarea conotaţiilor termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limba română.

În acest scop, am consultat *Dicţionarul limbii române* (2010), tomurile I şi X, *Dicţionarul de cuvinte recente* (F. Dumitrescu, 2013) şi unele bloguri sau site-uri mai recente pentru a verifica frecvenţa utilizării unor sensuri în diferite construcţii şi expresii.

(b) Identificarea conotaţiilor termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limba arabă.

În acest sens, am avut în vedere unele sensuri şi expresii înregistrate în lucrările lexicografice Ibn Manẓūr *Lisānu-l 'Arab* (în varianta electronică disponibilă pe site-ul http://www.baheth.info/[1]), Edward William Lane *An Arabic − English Lexicon* (în varianta electronică disponibilă pe site-ul http://www.tyndalearchive.com/TABS/Lane/[2]) şi Hans Wehr *A Dictionary of Modern Written Arabic* (Beirut, Librairie du Liban, 1980).

Totodată, în scopul unei mai coerente explicări a unor conotaţii în limba arabă, am citat unele context coranice identificate cu *Quranic Dictionary* elaborate de University of Leeds în cadrul *The Quranic Arabic Corpus* (http://corpus.quran.com/[3]), folosind pentru aceasta ediţia Al Qur'ān Al Karīm, text publicat la Cairo de către Universitatea Al Azhar în 2010. Pentru redarea acestor sensuri în limba română am întrebuinţat ediţia *Coranul,* 2009 – Traducere din limba arabă, introducere şi note de George Grigore, Bucureşti, Herald.

Punctul de plecare al analizei conotaţiilor termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă îl constituie unele studii referitoare la dinamica sau la semantica terminologiei cromatice în cele două limbi, cum ar fi: Chelaru-Murăruş (2011, 2012); Bidu-Vrănceanu (1992); Hasan, Mehdi Al-Sammerai, Kadir (2011); Al Adaileh (2012); Morabia (2012).

[1] Accesat în perioada octombrie – noiembrie 2013.
[2] Accesat în perioada octombrie – noiembrie 2013.
[3] Accesat în perioada octombrie – noiembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

2. Analiza contrastivă a termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă

2.1. *Consideraţii generale asupra conotaţiilor termenilor cromatici alb şi negru în limbile română şi arabă*

În cele ce urmează, vom inventaria principalele conotaţii ale termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă, pornind de la unele studii menţionate anterior.

Atât în limba română, cât şi în limba arabă termenul cromatic *alb* cunoaşte o simbolistică predominant pozitivă, deseori fiind asociat cu *norii, apa, aerul*, deci cu *puritatea, lumina şi curăţenia* (Bidu-Vrănceanu 1992: 585; Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 207).

Astfel, în limba română simbolistica *albului* este circumscrisă *inocenţei, aprecierii favorabile, libertăţii, legitimităţii, curăţeniei, emotivităţii, încrederii, strălucirii, nevinovăţiei* şi *transparenţei* (Bidu-Vrănceanu 1992: 585−586).

Totodată, *albul* dezvoltă şi unele sensuri negative, precum *frica, supărarea, nesiguranţa, incertitudinea, variabilitatea, suspiciunea* (Bidu-Vrănceanu 1992: 585−586).

În cultura arabă *albul* este adesea asociat în mentalul colectiv cu *viitorul, pacea, nunta, virginitatea, rugăciunea, porumbelul alb, prosperitatea, generozitatea, onestitatea* (Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 207−208).

Şi în limba arabă *albul* are unele conotaţii negative, un exemplu în acest sens fiind imaginea *sicriului alb* în care este transportat cel decedat, acesta fiind un *simbol al sfârşitului* (Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 207).

Cât despre termenul cromatic *negru*, simbolistica acestuia este adesea negativă în cele două culturi, fiind asociat cu *moartea, întunericul, ghinionul* (Bidu-Vrănceanu 1992: 584; Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 208).

În limba română, simbolistica *negrului* este conturată de *restricţia determinată în scopuri religioase, aprecierile psihice negative, superstiţie, interdicţie, obscuritate* şi *murdărie* (Bidu-Vrănceanu, 1992: 584).

În limba arabă, simbolistica *negrului* este întruchipată de *pisica neagră* (ghinion), de *moarte*, de *Iad*, fiind totodată o culoare asociată *urii, insensibilităţii* sau *cruzimii umane* (Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 208).

Spre deosebire de limba română, în limba arabă identificăm şi unele conotaţii pozitive ale termenului cromatic *negru*. Astfel, imaginea *petrolului negru* este un simbol al bogăţiei şi prosperităţii, *ochii negri* sunt un simbol al frumuseţii feminine, iar *veşmintele negre* sunt considerate o ţinută de mare stil (Hasan, Al-Sammerai, Kadir 2011: 208).

Prin urmare, având în vedere aceste observaţii preliminare, vom continua cercetarea noastră cu discutarea conotaţiilor termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă, propunându-ne să efectuăm analiza acestora din perspectivă sociolingvistică şi stilistică.

2.2. *O perspectivă sociolingvistică asupra termenilor cromatici alb şi negru în limbile română şi arabă*

În cadrul acestui subcapitol ne vom ocupa de folosirea termenilor cromatici *alb* şi *negru* în desemnare, fapt datorat deprecierii alterităţii etnice în cele două spaţii lingvistice de care ne ocupăm.

Totodată, ne propunem să ne ocupăm şi de unii termeni cromatici care sunt formanţi ai unor nume proprii sau, după cum vom vedea, sunt nume proprii de sine stătătoare în limbile română şi arabă.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

2.2.1. *Termeni cromatici folosiți în desemnare*

După cum vom vedea, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt utilizații în ambele limbi pentru a desemna:

2.2.1.1. *Alteritatea etnică:* ar. **'aswad**, pl. **sūdān-** negru (Wehr, s.v. *s.w.d.*); ar. 'abū l-**bayḍā'i** – lit. „tatăl albei", *abisinian, negru* (Lane, s.v. *b.y. ḍ.*); ar. al **bīḍān** – lit. „albii" *rasa albă* (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*); rom. rasă **albă** (DLR, s.v. *alb*); rom. rasă **neagră** „rasă de oameni cu pielea brună închisă, părul creț şi buzele groase, originară din Africa" (DLR, s.v. *negru*); rom. **negraie** „persoană negricioasă" (DLR, s.v. *negraie*); rom. **negresă** „femeie de rasă neagră" (DLR, s.v. *negresă*); rom. **negreț** „negricios" (DLR, 2010: 240); rom. **negricios** „(despre oameni) cu pielea, părul, ochii de culoare neagră" (DLR, s.v. *negricios*); rom. **negritean** „om de culoare neagră" (DLR, s.v. *negritean*); rom. **negroid** „una dintre rasele umane, care prezintă caractere asemănătoare cu cele ale rasei negre; rasa negroidă" (DLR, s.v. *negroid*); rom. continentul **negru** „Africa" (DLR, s.v. *negru*); rom. **negru** „bărbat care aparține rasei negre" (DLR, s.v. *negru*); rom. **negratic** „negricios; cei din Arabia" (DLR, s.v. *negratic*), rom. **negru, negritean, negrotei, negresă, arap** „afro-americanii", „arabii", „țiganii" (Chelaru-Murăruș 2006); rom. **negritudine** „ansamblul valorilor proprii rasei negre" (DCR, s.v. *negritudine*); rom. **negreață** 2. „ființă, obiect, pată de culoare neagră" (DLR, s.v. *negreață*), rom. **negru** „persoană plătită de cineva pentru a executa în numele lui, parțial sau total, anumite lucrări" (DLR, s.v. *negru*).

Observăm că, atât în română, cât şi în arabă, semele onomatogene cel mai des reținute de memoria colectivă sunt culoarea pielii, a ochilor sau a părului.

2.2.1.2. *Descrierea relațiilor interumane.* Spre deosebire de limba română, în limba arabă verbele derivate de la termenii cromatici *'aswadu* (*negru*) şi *'abyaḍu* (*alb*), *sawwada* (*a înnegri*), respectiv *bayyaḍa* (*a albi*) sunt utilizate pentru a caracteriza relațiile dintre membrii unei comunități. Astfel, am identificat: ar. **sawwada** wağhahu lit. „a înnegri fața cuiva" *a discredita, a face de ruşine, a umili* (Wehr, s.v. *s.w.d.*), ar. **bayyaḍa** wağhahu lit. „a albi fața cuiva" *a pune pe cineva într-o lumină favorabilă, a disculpa, a onora pe cineva* (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*).

Totodată, în ambele limbi *ruşinea* sau *dezonoarea* sunt invocate de către vorbitori utilizând termenul cromatic *negru*. De pildă: ar. šatā'imu **sawdā'u-** lit. „reproşuri, insulte, abuzuri negre" *cele mai cumplite* (*ruşinoase*; n.ns.) *insulte* (Wehr, s.v. *s.w.d.*), rom. **negru** (fig.) „grozav, teribil, cumplit, crâncen, ruşinos, dezonorant" (DLR, s.v. *negru*).

2.2.1.3. *Caracterizarea alterității.* Din analiza comparativă a termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă am constatat că aceştia sunt folosiți de către vorbitori atunci când se raportează la *Celălalt*.

Prin urmare, *Celălalt* poate fi caracterizat într-o vădită notă pozitivă, utilizându-se construcții cum ar fi: ar. **bayāḍau** l-wağhi lit. „alb la față" *caracter rafinat, reputație bună* (H.Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), ar. yad^{un} **bayḍā'u-** lit. „mână albă" *mână binefăcătoare* (H.Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), *persoană generoasă* (Al Adaileh 2012: 8), ar. **'abyaḍu** l-qalbi- lit. „alb la inimă" *persoană cu inimă pură, onestă*[1] (Al Adaileh 2012: 8), ar.qalb^{un} **bayḍā'u** lit. „inimă albă" *companie agreabilă* (Morabia 1964: 92), ar. ṣaḥīfatuhu **bayḍā'u-** reputația lui este bună, are fapte bune, nobile la activ, are un character nobil (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*) (în relație cu ar. ṣuḥuf **bayḍā'u** „fapte nobile, glorioase" (H.Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*).

[1] Această construcție, folosită în desemnare sau în adresare, este considerată un compliment (Al. Adaileh 2012: 8).

BDD-V1166 © 2014 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

Atât în arabă, cât şi în română *inima neagră* este exponentul alterităţii negative, fapt dovedit de următoarele expresii: ar. **aswadu** l- qalbi – lit. „negru la inimă" *persoană plină de ură* (Al Adaileh 2012: 7), ar. **'aswadu** l-kabidi- lit. „negru la ficat", unde *ficat* este metonimie pentru inimă, deci „negru la inimă" (persoană fără sentimente) (Morabia 1964: 92), rom. **negru** (fig.) „rău la inimă, hain" (DLR, s.v. *negru*), rom. a avea mațe **negre**, a avea suflet **negru**, a fi **negru** la suflet (sau la inimă), a fi **negru** în cerul gurii „a fi rău, neîndurător" (DLR, s.v. *negru*).

Observăm, din acest inventar, că *inima, ficatul, mațele* sunt privite de către vorbitorii celor două limbi ca *spații* în care sunt depozitate sentimentele negative.

Totodată, şi respingerea alterităţii se realizează prin conceptualizarea unor părţi ale corpului (mai precis, ale capului) determinate cromatic: ar. waǧh-un **'aswadu** lit. „faţă neagră" (persoană criticată; persona non grata) (Morabia 1964: 92), ar. 'aynuhā **bayḍā'u-** lit. „ochiul ei este alb", femeie grosolană şi nerespectată de alţiii şi care are o personalitate foarte puternică, mai mult decât este acceptatbil (Al Adaileh 2012: 8).

De asemenea, ne atrage atenţia şi perechea ar. al waǧhu l-**abyaḍu -** lit. „faţă albă" vs. ar. al waǧhu l-**'aswadu** „faţă neagră", referentul acesteia fiind o persoană care îşi ţine promisiunea vs. o persoană care nu îşi ţine promisiunea (Al Adaileh 2012: 8).

2.2.1.4. *Identitatea religioasă.* În limba arabă adepţii islamului sunt desemnaţi prin **sawād** lit. „negru", „culoarea neagră", termen cromatic care, uneori, are şi sensul de „persoană" (Lane, s.v. *s.w.d.*): ar. **sawādu** l-muslimīna lit. „negrul musulmanilor" *comunitatea musulmanilor* (Lane, s.v. *s.w.d.*); ar. **sawādu** l-'a'ẓamu min al muslimīna lit. „negrul cel mare dintre musulmani" *mulţimea musulmanilor aflată în ascultarea unui imam* (Lane, s.v. *s.w.d.*).

Totodată, adepţii unei orientări religioase pot fi desemnaţi şi prin raportarea la vestimentaţia distinctivă: ar. **mubayyiḍun** – lit. „albitor" *bărbat care poartă haine albe,* membru al **al mubayyiḍat-** sectă islamică numită astfel (lit. „albitoarea"), deoarece membrii acesteia aveau veşmintele albe, în opoziţie cu partizanii abbasizilor care aveau hainele negre (Lane, s.v. *b.y. ḍ.*).

2.2.1.5. *Duşmanul.* Conotaţiile negative ale culorii *negru* în câmpul limbii arabe sunt evidenţiate de unele expresii conţinând un termen cromatic utilizat în desemnarea duşmanului, precum ar. hwa **'aswadu** l-kabidi –lit. „el este negru la ficat"; duşman (Lane, s.v. *s.w.d.*); ar. **sūdu** l-'akbādi –lit. „negri la ficat"; duşmani (Lane, s.v. *s.w.d.*); ar. **'aswadu** l-kabidi – lit. „negru la ficat"; duşman (Al Adaileh 2012: 7).

Şi în limba română am întâlnit această întrebuinţare a termenilor cromatici în desemnare, în joaca copiilor rom. *Omul* **negru** reprezintă o persoană care provoacă frică şi care trebuie „prinsă" (http://www.desprecopii.com/info-id-2230-nm-Omul-negru.htm[1]).

2.2.1.6. *Apartenenţa politică.* Atât în limba română, cât şi în limba arabă, unii termeni cromatici sunt întrebuinţaţi de către vorbitori în desemnarea apartenenţei politice, cum ar fi ar. **al musawwidat-un** –partizanii dinastiei abbaside (Lane, s.v. *s.w.d.*); rom. cămăşi **negre** „fasciştii" (DCR, s.v. *negru*), rom. **alb** „conservator" (pol.) (DLR, s.v. *alb*).

2.2.1.7. *Poporul de rând.* În limba arabă termenul cromatic **sawād** lit. „negru", „culoarea neagră" poate fi folsit şi cu sensul de „persoană" (Lane, s.v. *s.w.d.*).

Din acest motiv, termenul este folosit în unele expresii de limbă vorbită pentru a desemna *plebea*: ar. as **sawādu l-**'a'ẓamu- lit. „negrul cel mare" *marea majoritate*, *marea*

[1] Accesat în data de 7 decembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

masă (H. Wehr, s.v. *s.w.d.*); ar. **sawādu** n-nāsi- lit. „negrul oamenilor" *oamenii obişnuiţi, masele* (H. Wehr, s.v. *s.w.d.*).

2.2.1.8. *Persona non grata:* ar. al qā'imatu-s **sawdā'u** – lit. „listă neagră"; listă cu persoane sau lucruri interzise sau periculoase (Al Adaileh 2012: 7); rom. **listă neagră** „listă pe care sunt înscrise numele unor persoane contra cărora o organizaţie, un grup sau un individ urmează a întreprinde represiuni sau alte acte abuzive" (DLR, s.v. *negru*); rom. **lista neagră** „lista indezirabililor" (DCR, s.v. *negru*).

2.2.1.9. *Statutul social.* Am remarcat că în cele două limbi statutul social este definit prin utilizarea unor termeni cromatici ca formanţi ai unor compuse, nume de organizaţii sau subdiviziuni ale unei instituţii: Astfel, am identificat: ar. katībat un **bayḍā'u** – lit. „batalion alb" *parte a armatei care se evidenţiază prin albul (strălucirea) armurii din fier* (Lane, s.v. *b.y. ḍ.*); ar. al ḥawdātu l-**bayḍā'u**- lit. „căştile albe" *asociaţie care oferă ajutor şi asistenţă populaţiei palestiniene din Fâşia Gaza* (Al Adaileh 2012: 8); rom. **negrar** 2. „cioban care are oi negre; ţăran care posedă oi negre"; 3. „orăşean îmbrăcat în haine civile" (DLR, s.v. *negrar*).

2.2.2. *Toponime*

Continuăm analiza noastră cu inventarierea şi discutarea unor contexte în care termenii cromatici devin elemente de compunere şi fac parte din structura unor nume proprii, a unor toponime sau sunt nume proprii de sine stătătoare.

În unele situaţii, unele nume proprii conţin termeni cromatici folosiţi, aşa cum am văzut anterior, în desemnare. Astfel, putem afirma că toponimia poartă o urmă ştearsă a desemnării depreciative a alterităţii etnice, ca în cazul toponimelor ar. bilādu s-**sūdāni**, 'arḍu s-**sūdāni**- lit. „ţara negrilor", „ţinutul negrilor" (Lane, s.v. *s.w.d.*), ar. (bilād) **sūdān**- lit. „ţara negrilor" Sudan (Wehr, s.v. *s.w.d.*).

Totodată, în ambele limbi termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt elemente de compunere ale unor toponime: ar. al baḥru l-**abyaḍu**- „Marea Albă", ar. al baḥru l- **aswadu** –„Marea Neagră", rom. Marea **Albă**, rom. Marea **Neagră**, rom. Balta **Albă**, rom. **Alba** Iulia, rom. Crişul **Alb**, rom. Crişul **Negru**, rom. Cracăul **Negru**.

Pe lângă acestea, întâlnim în basme şi cântecele funerare rituale unele toponime imaginare, cum ar fi rom. lumea **neagră** „lumea de sub pământ" (DLR, s.v. *negru*), rom. lumea **albă** (în opoziţie cu lumea neagră, cu lumea de sub pământ a basmelor) „lumea pământească" (DLR, s.v. *alb*).

De asemenea, termenii cromatici pot fi nume proprii de sine stătătoare: rom. **Negru**, rom. **Albu**, rom. Craiul **Negru** (în basme) (DLR, s.v. *negru*), ar. **as suwaidā'u**- Suweida; capitala Jabal ed Druz (H. Wehr, s.v. *s.w.d.*).

2.3. Valori stilistice ale termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă

În continuare, vom compara unele valori conotative ale termenilor cromatici *alb* şi *negru*, ocupându-ne de unele expresii în a căror structura intră unii termeni cromatici.

În acest sens, am remarcat că, în cele două limbi, termenii cromatici sunt folosiţi în:

2.3.1. *Caracterizarea timpului*

În limbile română şi arabă termenii cromatici sunt utilizaţi pentru a indica un interval temporal nefast sau pentru a descrie o existenţă nefericită, plină de necazuri: ar. sanat un **sawdā'u** lit. „an negru" *an nefast* (Lane, s.v. *s.w.d.*), ar. 'ayām un **muswaddat** un –lit. „zi neagră" *zi nefastă* (Lane, s.v. *s.w.d.*), ar. 'ayšat un **sawdā'u** lit. „viaţă neagră" *(existenţă) viaţă nefericită, nefastă*

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

(Morabia 1964: 92), ḥaẓẓ^{un} **aswadu** lit. „destin negru" *ghinion* (Al Adaileh 2012: 6), rom. „bani **albi** pentru zile **negre**" (DLR, s.v. *negru*), rom. a face (cuiva) zile **negre** „a supăra, a necăji foarte tare (şi în permanenţă) pe cineva" (DLR, s.v. *negru*).

Spre deosebire de limba arabă, am identificat în limba română două expresii folosite în descrierea unei existenţe lipsite de griji: rom. a trăi lumea **albă** „a duce viaţa în petreceri" (DLR, s.v. *alb*), rom. a avea zile **albe** „a avea trai tihnit, liniştit" (DLR, s.v. *alb*).

Pe lângă aceasta, identificăm unii termeni cromatici ca formanţi ai unor expresii sinonime cu *zi, noapte* sau *săptămână*: ar. **sawād**u l-laili lit. „negrul nopţii", „culoarea neagră a nopţii" *noaptea cea lungă şi întunecată* (Wehr, s.v. *s.w.d.*) ar. 'ayyāmu l-**bīḍi** –lit. „zilele albe"; *zilele de 13, 14, 15 ale lunii când are loc creşterea lunii* (sau doar **bīḍ**) (Lane, s.v. *b.y. ḍ.*), ar. **bayāḍa** yawmihī wa **sawāda** lailihī- „albul zilei" / „culoarea albă a zilei" şi „negrul nopţii"/ „culoarea neagră a nopţii" *zi şi noapte* (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), rom. săptămâna **albă** şi săptămâna brânzii „a opta săptămână înainte de Paşti (în care se mănâncă **frupt alb**, adică lapte şi ouă)" (DLR, s.v. *alb*), rom. Ce este mai **alb** decât laptele?/ Ziua, că laptele nu luminează. (DLR, s.v. *alb*), rom. săptămâna **negrilor** „a doua săptămână după Paşti, când, după credinţele populare, cei care mor în acest interval ajung în iad" (DLR, s.v. *negru*), rom. săptămâna **neagră** „săptămâna dinaintea Paştilor" (DLR, s.v. *negru*), rom. vineri **negre** „zilele de vineri din timpul anului, în care se ajunează" (DLR, s.v. *negru*), rom. post **negru** „post complet, fără mâncare şi fără băutură; ajunare" (DLR, s.v. *negru*).

Totodată, termenii cromatici *alb* şi *negru* fac parte din unele expresii referitoare la diferite momente ale zilei: ar. al ḫaṭu l-**abyaḍu**- lit. „linie albă" *răsăritul* (Al Adaileh 2012: 8), rom. **alba** sau **albul** zilei „zorile zilei, aurora" (DLR, s.v. *alb*).

De asemenea, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt utilizaţi pentru a descrie nopţile lipsite de somn: ar. lailat^{un} **bayḍā'u**- lit. „noapte albă" *insomnia* (H. Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), rom. noapte **albă** „noapte petrecută fără somn, în veghere" (DLR, s.v. *alb*).

2.3.2. *Indicarea unor organe interne sau părţi ale corpului*

În analiza noastră am identificat că termenii cromatici *alb* şi *negru*, respectiv **sawād** lit. „negrul/ culoarea neagră", respectiv ar. **bayāḍu** lit. „albul/culoarea albă" sunt formanţi ai unor compuşi sinonimi cu diferite organe interne sau părţi ale corpului: ar. s**awād**u l-'ayni- lit. „negrul/ culoarea neagră a ochiului" *pupila* (H. Wehr, s.v. *s.w.d.*), rom. negrul **ochiului** „pupilă" (DLR, s.v. *negru*), ar. **bayāḍu** l-'ayni lit. „albul/culoarea albă a ochiului" *schlerotică* (H. Wehr, s.v. *b.y.ḍ.*), rom. **albul** ochiului (DLR, s.v. *alb*), ar. **bayaḍu** l-ğildi lit. „albul/ culoarea albă a pielii" *porţiune de piele fără păr* (Lane, s.v. *b.y.ḍ.*).

Totodată, în limba arabă termenul cromatic *negru* este sinonim cu unele organe interne, cum ar fi ar. **sawdā'u, suwaidā'u** lit. „neagra" *bilă neagră*, *splină* (Wehr, Lane, s.v. *s.w.d.*), în vreme ce pentru indicarea aceluiaşi organ în limba română întâlnim un compus, rom. ***bilă neagră*** „splina" (http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoria_umoral%C4%83[1]).

De asemenea, termenul cromatic ar. **sawād** are şi sensul de „mijloc, centru" (Lane, s.v. *s.w.d.*), astfel că acesta devine formant al unor termeni al căror referent este constituit de diferite părţi ale corpului, cum ar fi ar. **sawādu** l-qalbi „centrul inimii (Lane, s.v. *s.w.d.*), ar. **sawādu** l-baṭūni- lit. „mijlocul interiorului" *ficatul* (Lane, s.v. *s.w.d.*), ar. **suwaidā'u** l-qalbi- „cele mai adânci cute ale inimii" (Wehr, s.v. *s.w.d.*).

Pe lângă acestea, am remarcat şi unele utilizări mateforice ale termenilor cromatici, de pildă ar. 'ummu l-**'aswadi** lit. „mama negrului", anus (Lane, s.v. *s.w.d.*).

[1] Accesat în data de 9 noiembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

2.3.3. *Indicarea unor boli, afecțiuni*

Atât în română, cât şi în arabă termenii cromatici *alb*, respectiv *negru* sunt fie formanți ai unor termeni medicali al căror referent este constituit de o anumită afecțiune, fie sunt sinonimi cu astfel de afecțiuni. Astfel, am identificat următoarele: ar. **bayāḍ** lit. „albeață" *leucoma* (med.) (Wehr, s.v. *b.y.ḍ.*), rom. **albeață** „cataractă" (**albeață albă, albeață neagră, apă albă, apă neagră**) (DLR, s.v. *albeață*), ar. 'aynuhu **bayḍā'u-** lit. „ochiul lui este alb" *a orbit* (Al Adaileh 2012: 8), ar. aṭ ṭā'ūnu l-**bayḍā'u** lit. „plagă albă" *epidemii* (tuberculoză, cancer pulmonar) care îi fac pe bolnavi să fie palizi (Al Adaileh 2012: 8), rom. tuse **neagră** „tuse convulsivă" (DLR, s.v. *negru*), rom. limbă **neagră** „limbă încărcată" (DLR, s.v. *negru*), rom. bubă **neagră** „cancer" (DLR, s.v. *negru*), rom. ciuma **neagră**, rom. moartea **neagră** „epidemia de ciumă din Evul Mediu" (http://www.historia.ro/exclusiv_web/general /articol/calamitatile-sfarsitul-evului-mediu-ciuma-foametea-razboiul, http://www.descopera.ro/ stiinta/ 11126311-care-este-secretul-mortii-negre-pandemia-care-a-secerat-milioane-de-vieti[1]).

2.3.4. *Clasificarea tipului de moarte*

Am identificat atât în română, cât şi în arabă, tiparul *moarte + termen cromatic*: ar. al mawtu l-**bayḍā'u-** lit. „moarte albă"; *moarte naturală* (Wehr, s.v. *b.y.ḍ.*), *moarte neașteptată* (Al Adaileh 2012: 8), rom. *moarte **albă*** „zahăr" (http://www.vitamine-naturiste.ro/zaharul-%E2%80%93-moartea-alba/[2]), ar. *al mawtu l-**'aswadu*** lit. „moarte neagră" (prin strangulare) (Morabia 1964: 92), rom. *moarte **neagră*** „ciuma neagră" (epidemia de ciumă din Evul Mediu).

Spre deosebire de limba română, în limba arabă regăsim şi tiparul *zi + termen cromatic*: yawmu l-**aswadu** lit. „zi neagră" *sfârşit nefast*, moarte nefastă (Al Adaileh 2012: 7).

2.3.5. *Indicarea / anunțarea păcii*

Albul, culoare universală a păcii, este asociat în imaginarul colectiv al celor două popoare cu aceleaşi simboluri ale păcii: ar rāyatu l-**bayḍā'u-** lit. „steag alb" *armistițiu, capitulare, pace* (Al Adaileh 2012: 8), rom. batistă **albă** „semnal de pace" (http://www.gazetademaramures.ro/razboi-si-pace-1350[3]), ar. al ḥamāmatu l-**bayḍā'u-** lit. „porumbiță albă"; pace (Al Adaileh 2012: 8), rom. porumbel **alb** „pacea universală şi speranța pentru o lume mai bună" (http://www.porumbei-albi.ro/[4]).

2.3.6. *Indicarea unor acțiuni sau activități*

În cercetarea noastră am identificat faptul că în ambele limbi unele acțiuni, activități sau evenimente pot constitui referentul unor construcții având ca formant termenii cromatici *alb* sau *negru*, cum ar fi ar. ath thawrat^{un} **bayḍā'u** lit. „revoluție albă" *revoluție pașnică, fără vărsare de sânge şi fără acte de violență* (Al Adaileh, 2012: 8), ar. 'a'amāl^{un} **sawdā'u-** lit. „fapte negre", „acțiuni negre" *înșelăciune, maliție, ozitate* (Al Adaileh 2012: 6), ar. ḫuṭat^{un} **sawdā'u-** lit. „intrigă neagră", „plan negru" *plan secret pentru ndeplinirea unui scop injust sau malefic* (Al Adaileh 2012: 6), rom. economia **neagră**, piața **neagră**, la **negru** „ilegal, fără a îndeplini cerințele legale" (DCR, s.v. *negru*), rom. maree **albă** − acțiune de protest (DCR, s.v. *alb*), rom. a **albi-** „1. a curăța, a şterge urmele colaborării cu Securitatea"; 2. „a integra în

[1] Accesate în data de 30 noiembrie 2013.
[2] Accesat în data de 9 noiembrie 2013.
[3] Accesat în data de 30 noiembrie 2013.
[4] Accesat în data de 30 noiembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

circuitul financiar legal sume obținute prin mijloace ilegale" (DCR, s.v. *alb*), rom. **albire** 1. „curățare, ştergere a urmelor colaborării cu Securitatea"; 2. „introducerea în circuitul financiar legal a unor bani obținuti prin mijloace ilegale" (DCR, s.v. *alb*).

2.3.7. *Clasificarea alimentelor, a băuturilor, a materiilor sau a fructelor*

Remarcăm în limba română un inventar relativ bogat de termeni compuşi care conțin un nume de culoare, termeni utilizați în clasificarea diferitelor tipuri de alimente, băuturi, materii, fructe sau legume, cum ar fi: rom. *carne* **albă** „carnea de pasăre şi de viței" (DLR, s.v. *alb*), rom. *carne* **neagră** „de bou, de vânat" (DLR, s.v. *negru*), rom. *peşte* **alb** „peşte cu carnea albă"; *ablişor* (DLR, s.v. *alb*), rom. *pâne (pită)* **albă** „pâne făcută din făină albă" (în opoziție cu pâine grumbă) (DLR, s.v. *alb*), *cireşe* **negre**, rom. *mac* **negru**, rom. *muştar* **negru**, rom. *dovleac* **negru**, rom. *vin* **negru**, rom. *pepene* **negru**, rom. *prune* **negre**, rom. *mălai* **negru** (DLR, s.v. *negru*), rom. **negru** *moale* sau **neagră** – *moale* „soi de viță de vie autohton, cu bobul negru-violet, rom. rotund şi brumat" (DLR, s.v. *negru*), rom. **negru**-*vârtos* „soi de viță de vie autohton, cu bobul rotund, negru-violaceu" (DLR, s.v. *negru*), rom. **neagră**-*băşicată* „numele unei varietăți de struguri nedefinită mai îndeaproape" (DLR, s.v. *negru*), rom. **negru**-*apătos* „numele unei varietăți de struguri nedefinită mai îndeaproape" (DLR, s.v. *negru*), rom. **negrişor** (prin nordul Munteniei) „numele unor bureți comestibili, neidentificați mai îndeaproape, care cresc mai ales toamna, pe copacii căzuți" (DLR, s.v. *negru*), rom. *struguri* **albi** (https://sites.google.com/site/elixirultineretii/plante/strugurii[1]), rom. *struguri* **negri** (https://sites.google.com/site/elixirultineretii/plante/strugurii[2]).

Prin comparație, în limba arabă am înregistrat trei termeni: ar. samaku l-**bayāḍi**- lit. „peştele albului / culorii alb" *o specie de peşte de Nil*, ar. **bayāḍu l-bīḍi**- lit. „albul albilor" *albuşul*, ar. **bayāḍāt** lit. „albiturile": *lapte, unt, ouă* (H. Wehr,s.v. *b.y. ḍ.*), unde ar. **bayāḍāt** este forma de plural a ar. **bayāḍ** lit. „alb", „culoarea albă" (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*).

Observăm că, în ceea ce priveşte limba română, tendința limbii actuale, sub influența recentă a limbii engleze şi a globalizării, este să înlocuiască vechii termeni derivați cu compuşi, aceştia din urmă evocând referenți socioeconomici diverşi (Chelaru-Murăruş, 2011, 2012).

Cât despre limba arabă, înregistrarea unui astfel de inventar redus nu evidențiază neapărat faptul că situația de mai sus este inexistentă. Astfel, având în vedere contactul politico-economico-social al țărilor arabe cu Occidentul, prin intermediul limbilor engleză şi franceză mai ales, putem presupune că în diversele dialecte arabe din țări precum Egipt, Iraq, Liban, Siria sau Maroc termenii cromatici compuşi sunt reprezentați acceptabil, aspect care poate fi confirmat numai în urma unor cercetări de teren în spațiul lingvistic arab (*de la Ocean până la Golf*).

2.3.8. *Indicarea altor referenți*

Atât în limba română, cât şi în limba arabă, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt folosiți pe scară largă în indicarea unor referenți cât mai diverşi. Astfel, am identificat următoarele construcții: ar. **'aswadu** l-yadayni lit. „negru la mâini"; „negru pe mâini" *persoană cu mâinile murdare* (Al Adaileh 2012: 6), ar. al ḫayṭu l-**abyaḍu**- „fir de lumină, rază de lumină" (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), ar. **bayāḍu** n-nahāri „lumina zilei" (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), ar. 'ukdhūbat^{un} **bayḍā'u** lit. "minciuni albe" *născociri* (Wehr, s.v. *b.y. ḍ.*), ar. aṣ ṣaq'iu l- **aswadu** lit. „îngheț negru",

[1] Accesat în data de 9 noiembrie 2013.
[2] Accesat în data de 9 noiembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universității din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

„ger negru" *răcire severă* (Al Adaileh 2012: 7), ar. **sawād**u l- madīnati- lit. „negrul oraşului", „zona neagră a oraşului" *periferia, suburbia* (Wehr, s.v. *s.w.d.*), ar. ḫabar^{un} **'abyaḍu** lit. „ştire albă" (eveniment fericit, mesaj de bucurie) (Morabia 1964: 90), ar. ḫabar^{un} **'aswadu** lit. „ştire neagră" (veste nefastă) (Morabia 1964: 92), rom. *mare* **neagră** „pânză de petrol care pluteşte pe suprafaţa mării, rezultată din accidente ale petrolierelor" (DCR, s.v. *negru*), rom. *post* **negru** „post complet, fără mâncare şi fără băutură; ajunare" (DLR, s.v. *negru*), rom. *vineri* **negre** „zilele de vineri din timpul anului, în care se ajunează" (DLR, s.v. *negru*), rom. *vântul* **negru** „numele unui vânt de apus (care aduce uscăsiune)" (DLR, s.v. *negru*), rom. *drum* **negru** „drum de căruţă" (DLR, s.v. *negru*), rom. vers **alb** „vers fără rime" (DLR, s.v. *alb*), rom. *bilă* **albă** „bilă de culoare albă ce se pune în urnă la vot (în parlament) însemnând vot *pentru*"; „ca termen de examen-nota cea mai mare de trecere", rom. *hârtie* **albă** „hârtie nescrisă" (DLR, s.v. *alb*), rom. *comedie* **neagră** „cu scene de groază" (DCR, s.v. *negru*), ar. as siḥru l-**aswadu** „magie neagră" (Al Adaileh 2012: 6), rom. magie **albă** „magie care nu face rău" (DCR, s.v. *alb*), rom. magie **neagră** „magie care atrage spiritele răului şi este menită să facă rău" (DCR, s.v. *negru*), ar. al 'asliḥatu l-**bayḍā'u**- lit. "arme albe"; săbii, pumnale, sulițe, bastoane,topoare (Al Adaileh 2012: 8), rom. armă **albă** 1. „armă de oţel"; 2. „armă goală" (DLR, s.v. *alb*).

2.3.9. *Exprimarea emoţiilor, a stărilor fiziologice*

Încheiem analiza noastră cu discutarea folosirii termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă în exprimarea anumitor sentimente, stări de spirit sau fiziologice.

Am remarcat că în limba arabă verbul ***'aswadda*** (a se înnegri), participiul său pasiv, ***muswadd***^{un} (înnegrit) şi verbul ***'abyad{d{a*** (a se albi) sunt folosite pentru a evidenţia *supărarea, mâhnirea, umilinţa, seninătatea sau pacea interioară*.

În acest sens, am identificat următoarele contexte coranice: **16:58:** ẓalla waǧhuhu **muswaddān** lit. „faţa lui continua să fie neagră" *faţa i se întunecă* (trad. G. Grigore 2009: 190); **3:106:** yawma **tabyaḍḍu** ūǧūhu wa **taswaddu** ūǧūhu lit. „ziua în care feţele lor se înnegresc şi în care feţele lor se albesc" *Ziua în care unele chipuri se vor lumina, iar altele se vor întuneca* (trad. G. Grigore 2009: 57); **3: 107:** wa 'ammā l- ladhīna **'abyaḍḍat** ūǧūhuhum fafī raḥmati l-lāhihum fīhā ḫālidūna lit. „cât despre cei ale căror feţe s-au albit, asupra acelora milostivenia Domnului lor unde vor veşnici" *Cei cu chipurile luminate vor fi cuprinşi în milostivenia lui Dumnezeu, unde vor veşnici.* (trad. G. Grigore 2009: 57); **39: 60:** wa yawma l-qiyāmati tarā l-ladhīna kadhabū 'alā Allāhi ūǧūhuhum **muswaddat**^{un} lit. „În Ziua Învierii îi vezi pe cei care l-au hulit pe Dumnezeu cu chipurile înnegrite (de necaz, de umilinţă; n. ns.)". *Îi vei vedea, în Ziua Învierii, pe cei care l-au hulit pe Dumnezeu cu chipurile înnegrite.* (trad. G. Grigore 2009: 325); **43:17:** wa 'idhā nuššira 'aḥaduhum bimā ḍaraba li r-raḥmani mathalān ẓalla waǧhuhu **muswaddān** wa hwa kaẓīm^{un}– lit. „Dacă i se arată vreunuia ceea ce el dă Milostivului pildă, faţa lui se înnegreşte". *Dacă i se vesteşte vreunuia ceea ce El dă drept pildă pentru Milostivul, chipul i se umbreşte, i se înnegreşte şi se sufocă".* (trad. G. Grigore, 2009: 341); **12: 84:** wa **'ibyaḍḍat** 'aynāhu min al ḥuzni fa hwa kaẓīm^{un} lit. „i s-au albit ochii de mânie, căci era copleşit" *Ochii săi se albină de mâhnire: era copleşit.* (trad. G. Grigore 2009: 171).

Astfel de expresii sunt utilizate în mod curent, aşa cum atestă unele lucrări lexicografice, pentru a surprinde diverse stări. De exemplu: ar. **sawwada** waǧhuhu lit. „şi-a înnegrit faţa" *şi-a schimbat faţa, s-a făcut* ***negru la faţă*** *de durere, neplăcere, tristeţe* (Lane 1863: 1461), ar. **'aswadda** waǧhuhu lit. „a se înegri la faţă" (Lane 1863: 1461).

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

Am remarcat, totodată, transferul unor expresii din limbajul religios în cel colocvial, cum ar fi ar. **bayyaḍa** Allāhu waǧhahu lit. „Dumnezeu să-i albească fața!" *Fie ca Domnul să-l facă fericit!* (Wehr 1980: 85); p. ext. echiv. rom. (n. ns.) Să-l lumineze Dumnezeu!.

La fel ca în limba arabă, şi în limba română unele expresii conținând termeni cromatici trimit la anumite stări afective sau fiziologice, cum ar fi rom. a face **albul negru** „a denatura adevărul" (DLR, s.v. *negru*), rom. a i se face (cuiva) **negru** (sau, rar, **negru-verde**) înaintea (sau dinaintea) ochilor –„a se supăra, a se mânia foarte rău" (DLR, s.v. *negru*), rom. **negru** de supărare (DLR, s.v. *negru*), rom. **negru** de supărat (DLR, s.v. *negru*), rom. gânduri **negre** (DLR, s.v. *negru*), rom. a vedea (sau a zugrăvi) (toate) în **negru** „a fi pesimist" (DLR, s.v. *negru*).

Pe lângă acestea, în limba arabă întâlnim un derivat de la termenul cromatic de bază *'aswad* (negru), **suwaidāwiyy**^{un}, a cărui posibilă echivalare literală în română ar fi *înnegrit,* sensul lui ar. **suwaidāwiyy**^{un} fiind *melancolic* (H. Wehr, s.v. *s.w.d.*), acesta fiind şi temperamentul corespunzător *bilei negre* (ar. ***sawdā'u***, H. Wehr, s.v. *s.w.d.*) în teoria umorală (http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoria_umoral%C4%83[1]).

3. Concluzii

Observăm, pe baza materialului lexical analizat, un număr relativ bogat de conotații ale termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă.

Remarcăm, pe de o parte, unele asemănări în simbolistica acestor termeni, cum ar fi *puritatea, curățenia* şi *lumina*, asociate culorii *alb*, şi, pe de altă parte, unele deosebiri, cum ar fi simbolistica pozitivă a culorii *negru* conturată de imaginea *petrolului negru*.

În ambele limbi, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt folosiți în desemnarea depreciativă a alterității etnice, a apartenenței politice sau a statutului social.

Totodată, în ambele spații lingvistice de care ne ocupăm regăsim toponime având ca formant unul din aceşti termeni cromatici.

De asemenea, în ambele limbi termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt folosiți pentru a exprima unele aprecieri *pozitive* sau *negative* privind trecerea timpului şi perceperea existenței.

Constatăm că termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt folosiți metaforic, referentul fiind diferitele boli, afecțiuni, organe interne, părți ale corpului, tipuri de moarte.

Identificăm un număr esențial de emoții şi stări fiziologice exprimate prin intermediul diferitelor expresii al căror formant este unul din termenii cromatici *alb* sau *negru*.

Pe lângă acestea, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt folosiți pe scară largă în ambele limbi în clasificarea alimentelor, a băuturilor, a materiilor sau a fructelor.

Pe de altă parte, termenii cromatici *alb* şi *negru* sunt utilizați de către vorbitorii celor două limbi pentru a indica un inventar relativ bogat de referenți cât mai diverşi, de la starea de curățenie la schimbările climatice, de la restricțiile religioase la practicile magice.

Aşadar, considerăm că utilizarea termenilor cromatici *alb* şi *negru* în limbile română şi arabă evidențiază, prin preferința pentru anumite expresii, sensuri sau simboluri folosite de către vorbitorii celor două limbi, rolul jucat de culori în comunicarea umană şi *imaginarul lingvistic* al celor două popoare.

[1] Accesat în data de 9 noiembrie 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

BIBLIOGRAFIE

I. Volume, studii

Al-Adaileh, Bilal A., 2012, „The connotations of Arabic colour terms", *Linguistica ONLINE:* http://www.phil.muni.cz/linguistica/art/al-adaileh/ada-001.pdf[1].

Bidu-Vrănceanu, Angela, 1992, „Numele de culori – Semantică, lingvistică, semiotică (II)", *Studii şi cercetări lingvistice*, 6, p. 576−594.

Chelaru-Murăruş, Oana, 2006, „Limbă şi alteritate etnică: referinţe depreciative în presa românească actuală", în Adela Rogojinaru (coord.), *Comunicare, relaţii publice şi globalizare*, Bucureşti, Tritonic, p. 244−257.

Chelaru-Murăruş, Oana, 2011, „Despre culori şi nuanţe în epoca globalizării. Noi termeni cromatici în româna actuală (Studiu de caz: gri şi maro)", în Rodica Zafiu, Camelia Uşurelu, Helga Bogdan Oprea (eds), *Limba română: ipostaze ale variaţiei lingvistice. Actele celui de-al 10-lea Colocviu al Catedrei de limba română*, vol. I, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, p. 183−196.

Chelaru-Murăruş, Oana, 2012, „Dinamica numelor de culori în româna actuală. Studiu de caz: roşu şi roz", în Rodica Zafiu, Ariadna Ştefănescu (eds)**,** *Limba română: direcţii actuale în cercetarea lingvistică*", vol. II**,** Bucureşti,Editura Universităţii din Bucureşti, p. 203−217**.**

Hasan, Amna, Al-Sammerai, Nabiha S. Mehdi, Kadir, Fahrul Adabi Bin Abdul, 2011, „How Colours are Semantically Construed in the Arabic and English Culture: A Comparative study", *English Language Teaching*, vol.4, no.3, p. 206−214.

Morabia, Alfred, 1964, „Recherches sur quelques noms de couleur en arabe classique", *Studia Islamica*, 21, p. 61−99.

II. Dicţionare

DLR = *Dicţionarul limbii române*. *Ediţie anastatică după Dicţionarul limbii române (DA) şi Dicţionarul limbii române (DLR).* Sub conducerea acad. Marius Sala, acad. Gheorghe Mihăilă şi dr. Monica Busuioc. Bucureşti, Editura Academiei Române, 2010.Tomul I : A-B. Tomul X : N-O.

DCR = Dimitrescu, Florica, 2013, *Dicţionar de cuvinte recente,* ediţia a III-a, Bucureşti, Logos.

Ibn Manẓ ūr − *Lisānu-l 'Arab* (în varianta electronică disponibilă pe site-ul http://www.baheth.info)

Lane, Edward William, 1863, *An Arabic - English Lexicon*, London, Willams & Norgate (în varianta electronică disponibilă pe site-ul http://www.tyndalearchive.com/TABS/Lane/)

Wehr, Hans, 1980, *A Dictionary of Modern Written Arabic*, Beirut, Librairie du Liban, Edited by J. Milton Cowan.

III. Ediţii ale Coranului

Al Qur'ān Al Karīm, 2010, Cairo, Zamzam

Coranul, 2009 – Traducere din limba arabă, introducere şi note de George Grigore, Bucureşti, Herald.

IV. Resurse electronice

http://corpus.quran.com/; http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoria_umoral%C4%83; http://www.descopera.ro/stiinta/11126311-care-este-secretul-mortii-negre-pandemia-care-a-secerat-milioane-de-vieti; http://www.desprecopii.com/info-id-2230-nm-Omul-negru.htm; http://www.gazetademaramures.ro/razboi-si-pace-1350;

[1] Accesat în data de 18 august 2013.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)

http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/calamitatile-sfarsitul-evului-mediu-ciuma-foametea-razboiul ; http://www.porumbei-albi.ro/; http://www.vitamine-naturiste.ro/zaharul-%E2%80%93-moartea-alba/; https://sites.google.com/site/elixirultineretii/plante/strugurii

WHITE AND *BLACK* IN THE ROMANIAN AND ARABIC LANGUAGES: A CONTRASTIVE ANALYSIS

(*Abstract*)

This paper mainly intends to focus on the use of Romanian and Arabic colour terms *white* and *black*, and to research them from the viewpoint of sociolinguistics and stylistics.

It also offers an inventory of contrastive connotations, and tries to explain how meanings of colours are identified in both languages.

BDD-V1166 © 2014 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:20 UTC)